

UCHWAŁA NR XXXI/450/21
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 26 kwietnia 2021 r.

**w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa
w Toruniu oraz nadania jej statutu**

Na podstawie art. 9 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194) oraz art. 18 pkt 19 lit. f ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668), uchwala się, co następuje:

§ 1. Tworzy się instytucję kultury pod nazwą Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu, zwaną dalej „Centrum”.

§ 2. Siedzibą Centrum jest Toruń.

§ 3. Przedmiotem działania Centrum jest eksponowanie wartości i znaczenia dziedzictwa kulturowego województwa kujawsko-pomorskiego, jako czynnika rozwoju wspólnoty regionalnej w jej społecznym i ekonomicznym wymiarze oraz kreowanie mechanizmów wzmacniających regionalną tożsamość opartą na lokalnych wyróżnikach reprezentatywnych dla dziedzictwa kulturowego regionu.

§ 4. Nadaje się Centrum statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodnicząca Sejmiku

Elżbieta Piniewska

Załącznik do uchwały Nr XXXI/450/21
Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 26 kwietnia 2021 r.

Statut Kujawsko-Pomorskiego Centrum Dziedzictwa w Toruniu

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa, zwane dalej „Centrum”, jest samorządową instytucją kultury działającą w szczególności na podstawie:

1) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), zwanej dalej „ustawą”;

2) niniejszego statutu.

§ 2. Organizatorem Centrum jest Województwo Kujawsko-Pomorskie, zwane dalej „Organizatorem”.

§ 3. 1. Centrum jest samorządową instytucją kultury podlegającą wpisaniu do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Województwo Kujawsko-Pomorskie.

2. Centrum posiada osobowość prawną.

§ 4. Siedzibą Centrum jest Toruń, a terenem działania obszar Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem województwa kujawsko-pomorskiego.

Rozdział 2

Zakres działalności

§ 5. Przedmiotem działania Centrum jest eksponowanie wartości i znaczenia dziedzictwa kulturowego województwa kujawsko-pomorskiego, jako czynnika rozwoju wspólnoty regionalnej w jej społecznym i ekonomicznym wymiarze oraz kreowanie mechanizmów wzmacniających regionalną tożsamość opartą na lokalnych wyróżnikach reprezentatywnych dla dziedzictwa kulturowego regionu.

§ 6. 1. Zakres działalności Centrum obejmuje w szczególności:

1) przywrócenie wartości historyczno-architektonicznych i przyrodniczych zespołu pałacowo-parkowego w Nawrze, w którym tworzone będzie Muzeum Ziemiaństwa im. Rodziny Sczanieckich, stanowiące miejsce kultywowania bogatych tradycji, historii i osiągnięć rodów ziemiańskich na terenach Pomorza Nadwiślańskiego i Kujaw oraz upowszechniania materialnego i niematerialnego dorobku kultury wiejskiej;

2) inicjowanie, organizowanie i koordynowanie, w partnerstwie z jednostkami samorządowymi, instytucjami kultury oraz organizacjami społecznymi, projektów mających na celu poszerzenie wiedzy i świadomości na temat materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego Pomorza i Kujaw;

3) inspirowanie oraz wyznaczanie kierunków i programów działalności dla miejsc, obiektów, przestrzeni, mających istotne znaczenie dla zróżnicowanego dziedzictwa kulturowego regionu, m.in. takich jak: zespół pałacowo-parkowy w Nawrze, Park Kulturowy Wietrzychowice, piastowski zespół osadniczo-sakralny w Kałdusie, zespół pałacowo-parkowy w Warszewicach, zespół tężniowo-solankowy w Ciechocinku, czy też miejsc związanych z osobą Fryderyka Chopina i jego rodziny;

4) wspomaganie i inicjowanie działań na rzecz tworzenia oferty turystycznej opartej na zasobach dziedzictwa kulturowego regionu;

5) prowadzenie warsztatów, wykładów, prelekcji z zakresu historii regionu, tradycji zwyczajów, obrzędów i obyczajów;

6) prowadzenie działalności wystawienniczej;

7) prowadzenie działalności promocyjnej, wydawniczej dokumentacyjnej w zakresie upowszechniania dziedzictwa kulturowego regionu.

2. Centrum realizując działalność statutową, współpracuje z podmiotami sektora publicznego, w tym instytucjami kultury, placówkami oświaty i instytucjami o charakterze naukowym i badawczym, organizacjami pozarządowymi, mediami oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną.

Rozdział 3

Organizacja Centrum

§ 7. 1. Organizację wewnętrzną Centrum, w tym zakres działania komórek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk pracy, określa regulamin organizacyjny, nadawany przez Dyrektora Centrum po zasięgnięciu opinii Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz działających w Centrum organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

2. Zmiany regulaminu organizacyjnego dokonywane są w trybie określonym dla jego nadania.

Rozdział 4

Zarządzanie Centrum

§ 8. 1. Centrum jest zarządzane przez Dyrektora Centrum, zwanego dalej „Dyrektorem”, którego powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. Dyrektor reprezentuje Centrum na zewnątrz, odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Centrum.

3. Do zadań Dyrektora należy w szczególności:

- 1) zarządzanie całokształtem działalności Centrum;
- 2) nadzór i dysponowanie majątkiem Centrum;
- 3) podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych na realizację projektów;
- 4) sporządzanie, zatwierdzanie oraz przedstawianie Organizatorowi planów rzeczowych i finansowych Centrum oraz sprawozdań z ich realizacji;
- 5) wydawanie aktów prawa wewnętrznego, w tym zarządzeń i regulaminów;
- 6) zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę z pracownikami Centrum oraz wykonywanie pozostałych uprawnień i obowiązków związanych ze stosunkiem pracy;
- 7) nadzór nad kontrolą wewnętrzną.

§ 9. 1. Przy Centrum działa Rada Programowa, pełniąca funkcję organu doradczego Dyrektora, zwana dalej Radą.

2. Członków Rady, na czteroletnią kadencję powołuje i odwołuje Dyrektor.

3. Rada liczy 9 członków.

4. Do składu Rady każdorazowo powołuje się trzech przedstawicieli Organizatora, wskazanych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego i dwóch przedstawicieli spadkobierców rodziny Sczanieckich.

5. Posiedzenia Rady zwołuje, z własnej inicjatywy lub na wniosek połowy liczby członków Rady, Dyrektor.

6. Szczegółowy tryb działania Rady określa uchwalony przez nią regulamin, zatwierdzony przez Dyrektora.

Rozdział 5

Gospodarka finansowa Centrum

§ 10. 1. Centrum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest plan finansowy, ustalony przez Dyrektora w oparciu o wysokość dotacji Organizatora oraz planowane przychody Centrum.

3. Plan finansowy jest sporządzany w szczególowości określonej przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

4. Dyrektor ustala plan finansowy na dany rok w terminie 30 dni od dnia uchwalenia przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwały w sprawie budżetu województwa na dany rok.

5. Dyrektor zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego.

6. Majątek Centrum wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działania Centrum.

§ 11. Źródłami finansowania działalności Centrum są:

1) dotacje przekazywane przez Organizatora, w tym dotacje:

a) podmiotowe na finansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów;

b) celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji;

c) celowe na realizację wskazanych zadań i programów;

2) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego;

3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;

4) dotacje celowe z budżetu państwa;

5) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 12.1. Centrum może, na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach, prowadzić, jako działalność dodatkową, działalność gospodarczą w zakresie:

1) usług handlowych, w tym sprzedaży publikacji, pamiątek, produktów regionalnych i innych wyrobów związanych tematycznie z profilem działalności Centrum;

2) wynajmu oraz dzierżawy majątku ruchomego i nieruchomego Centrum;

3) organizacji wystaw, imprez kulturalnych, edukacyjnych, konferencji, szkoleń, kursów i pokazów;

4) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego, w tym usług noclegowych.

2. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej wykorzystuje się wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Centrum.

§ 13.1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Centrum, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie jego praw i zobowiązań finansowych oraz majątkowych, uprawniony jest Dyrektor.

2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Centrum, określając zakres pełnomocnictwa.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury, o którym mowa w § 3 ust. 1, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 14. Połączenia, podziału lub likwidacji Centrum dokonuje Organizator w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.

§ 15. Zmian statutu dokonuje się w trybie właściwym dla jego nadania.

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji:

Przedmiotem regulacji jest utworzenie instytucji kultury pod nazwą Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu oraz nadanie jej statutu.

2. Omówienie podstawy prawnej:

W myśl zapisów art. 9 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. Zgodnie z zapisem art. 11 ust. 1 ww. ustawy, w celu utworzenia instytucji konieczne jest wydanie aktu o jej utworzeniu, który określa nazwę instytucji, przedmiot działania oraz siedzibę. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ww. ustawy instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora, który zawiera następujące elementy:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury;
- 2) zakres działalności;
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;
- 4) określenie źródeł finansowania;
- 5) zasady dokonywania zmian statutowych;

6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.

Stosownie do zapisów art. 18 pkt 19 lit. f ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa tworzenie instytucji i nadawanie statutu należy do kompetencji organu stanowiącego - Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Nie dotyczy

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Ochrona dziedzictwa kulturowego regionu jest od lat priorytetem działań samorządu, jest naszą powinnością wobec przeszłych pokoleń i ważnym elementem edukacji kulturowej, w tym szacunku i tolerancji dla kulturowej różnorodności. Istotą koncepcji merytorycznej i organizacyjnej nowo tworzonej instytucji - Kujawsko-Pomorskiego Centrum Dziedzictwa w Toruniu jest połączenie koncepcji instytucji zajmującej się edukowaniem, promowaniem, dokumentowaniem dziedzictwa kulturowego regionu oraz kreowaniem mechanizmów wzmacniających regionalną tożsamość, opartą na lokalnych wyróżnikach reprezentatywnych dla dziedzictwa kulturowego regionu.

Zgodnie z nadawanym niniejszą uchwałą statutem jednym z podstawowych działań Centrum będzie przywrócenie zespołowi pałacowo-parkowemu w Nawrze, który na mocy umowy darowizny zawartej ze spadkobiercami rodziny Szczanieckich, został nabyty przez Województwo Kujawsko-Pomorskie 9 grudnia 2020 r., jego dawnego blasku, nawiązując do tradycji tego miejsca jako ostoji myśli patriotycznej i życia kulturalnego.

Zespół pałacowo-parkowy w Nawrze, będący siedzibą ziemiańskich rodów Szczanieckich i Kruszyńskich zajmuje szczególne miejsce w historii naszego regionu. Przedstawiciele tych rodów byli jednymi z najbardziej aktywnych społecznie ziemian pomorskich, współtwórcami i członkami wielu organizacji gospodarczych i charytatywnych, którzy znacząco przyczynili się do rozwoju badań naukowych nad historią Pomorza. Gromadzony w nawrzańskim pałacu przez stulecia cenny księgozbiór, należał do największych na obszarze dawnych Prus Królewskich. Tworzone w ramach Centrum muzeum ma być kontynuacją kulturotwórczych tradycji pałacu Kruszyńskich i Szczanieckich oraz hołdem dla przedwojennej inteligencji, która swoją społeczną rolę postrzegała jako służbę na rzecz polskości. Będzie prezentowało historię ziemiaństwa polskiego, zaznaczając rolę, jaką pełniło zarówno pod względem kształtowania kulturowo-rolniczego krajobrazu polskiej wsi, jak i kluczowej roli w walce o polskość i suwerenność kraju.

Ponadto działalność Centrum będzie się koncentrowała na inspirowaniu oraz wyznaczaniu kierunków i programów działalności dla miejsc, obiektów, przestrzeni, mających istotne znaczenie dla zróżnicowanego dziedzictwa kulturowego regionu, m.in. takich jak: Park Kulturowy Wietrzychowice, piastowski zespół osadniczo-sakralny w Kałdusie, zespół pałacowo-parkowy w Warszewicach, zespół tężniowo-solankowy w Ciechocinku, czy też miejsc związanych z osobą Fryderyka Chopina i jego rodziny.

5. Ocena skutków regulacji:

W związku z utworzeniem nowej wojewódzkiej instytucji kultury pod nazwą Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu konieczne jest zapewnienie w budżecie województwa środków finansowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektów, w których ta działalność jest prowadzona. Po wydaniu aktu o utworzeniu instytucji i wpisaniu jej do rejestru prowadzonego przez organizatora wszczęte zostaną procedury, w wyniku których nowa samorządowa instytucja uzyska tytuł prawny do władania nabytą przez Województwo Kujawsko-Pomorskie nieruchomością położoną w Nawrze, zabudowaną zespołem pałacowo - parkowym.

Na rok 2021 planuje się dotację podmiotową dla instytucji w wysokości 537 tys. zł, w ramach której pokryte zostaną koszty wynagrodzeń pracowników instytucji (4,5 etatu, w tym dyrektor) oraz wydatki bieżące związane m.in. z utrzymaniem i zabezpieczeniem majątku, utrzymaniem i wyposażeniem biura. Ponadto planuje się pokrycie wydatków celowych związanych z koniecznością przeprowadzenia inwentaryzacji pałacu, oficyn i domku ogrodnika oraz zabytkowego parku wraz z przygotowaniem programu prac konserwatorskich ww. obiektów i programu prac pielęgnacyjno-konserwatorskich parku (170 tys. zł). Dokumentacja ta jest niezbędna do przygotowania inwestycji i aplikowanie zarówno o środki unijne, jak i państwowe na rewaloryzację zespołu pałacowo-parkowego w Nawrze i przystosowania go do potrzeb tworzonej instytucji. Wstępny koszt tej inwestycji szacuje się na kwotę 31 mln zł. Ponadto na lata 2022-2024 planuje się dotację podmiotową dla instytucji w wysokości 1,3 mln zł (rocznie), a od 2025 r. 3 mln zł.